AH 317

2026Z20709

Antwoord van staatssecretaris De Bat (Economische Zaken en Klimaat), mede namens de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (ontvangen 7 oktober 2026)

1
Klopt het dat u heeft besloten tot het aanwijzen van de Krukweg als voorkeurslocatie voor het nieuwe hoog- en middenspanningsstation bij Moerdijk? Zo ja, wanneer is dit besluit genomen en met welke partijen is dit besluit afgestemd?

Antwoord

Ja, dit klopt. Op 30 september heb ik bekendgemaakt dat ik de Krukweg heb aangemerkt als voorkeursalternatief. Ik heb dit gedaan in het kader van de projectprocedure in afstemming met het ministerie van VRO en op basis van onderzoeken aangeleverd door TenneT en Enexis, advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage en reacties op de terinzagelegging van het conceptvoorkeursalternatief, het milieueffectrapport en de integrale effectenanalyse. De keuze van een voorkeursalternatief maakt het TenneT en Enexis mogelijk verder te gaan met de benodigde onderzoeken. Het voorkeursalternatief is ook besproken met de provincie Noord-Brabant en de gemeente Moerdijk, zowel op ambtelijk niveau als tijdens en rondom bestuurlijke overleggen.

2

Hoe verhoudt dit besluit zich tot de afspraak uit het BO Powerport regio Moerdijk dat procedures alleen worden doorgezet “voor zover zij de integrale scenario afweging niet beperken of feitelijk op de scenario keuze vooruitlopen”? Erkent u dat door nu een voorkeurslocatie aan te wijzen een volwaardige afweging van de scenario’s wordt beperkt? Worden alle alternatieve scenario’s nu nog volwaardig overwogen? Wordt met dit besluit vooruitgelopen op een keuze voor een integraal scenario? Hoe verhoudt dit zich tot de motie Grinwis c.s. (Kamerstuk 33 118, nr. 340)?

Antwoord

Tijdens het BO Powerport regio Moerdijk op 29 juni 2026 hebben de bestuurders afgesproken dat zij voor wat betreft de energieprojecten geen onomkeerbare besluiten zouden nemen voordat er een gezamenlijke voorkeur is uitgesproken over het scenario voor het vervolg. Zij hebben toen ook besproken dat de keuze van een voorkeursalternatief geen onomkeerbare keuze is. De definitieve locatie leg ik pas vast in de regelgeving met het projectbesluit (voorzien voor 2029). Met het aanwijzen van het voorkeursalternatief wordt dus nog niet vooruitgelopen op een afweging tussen scenario’s voor de gehele gebiedsontwikkeling.

3

Welke afspraken zijn met TenneT gemaakt over de omkeerbaarheid van het aanwijzen van de voorkeurslocatie? Welke procedures, onderzoeken, investeringen of andere stappen worden inmiddels in gang gezet en welke daarvan zouden moeten worden teruggedraaid indien alsnog voor een ander scenario wordt gekozen?

Antwoord

Het 380 kV-net van TenneT is essentieel voor de Nederlandse stroomvoorziening en daarmee voor burgers en bedrijven in heel Nederland. Tegelijkertijd is voor de inwoners van Moerdijk ook de kwaliteit van hun leefomgeving heel belangrijk. In mijn afweging betrek ik zowel het algemeen belang als de individuele belangen van burgers. TenneT moet nu verder met de ecologische en grondroerende onderzoeken om verdere vertraging te voorkomen. Verdere vertraging vergroot de kans op stroomuitval en andere storingen. Tijdens de informatieavond op 30 juni 2026 heb ik toegelicht dat de keuze van een voorkeursalternatief niet onomkeerbaar is en dat de definitieve locatie nog kan veranderen als de uitkomsten van het Powerport-traject daar aanleiding toe geven. Als dit het geval is zullen TenneT en Enexis, afhankelijk van het moment waarop de verandering van locatie plaatsvindt, ecologische en grondroerende onderzoeken voor de nieuwe locatie moeten doen.

4

Kunt u de onderzoeken, analyses en afwegingskaders die ten grondslag liggen aan het aanwijzen van de voorkeurslocatie aan de Kamer doen toekomen? Kunt u daarbij per criterium inzichtelijk maken hoe de verschillende locatiealternatieven zijn beoordeeld?

Antwoord

De beslisinformatie met betrekking tot het voorkeursalternatief en de gemaakte afweging zijn openbaar en te vinden op Hoog- en middenspanningsstations Port of Moerdijk (POM 380-150-20 kV) | Energietransitie.nl. In verband met het aantal pagina’s volsta ik hier met een verwijzing naar de vindplaats in plaats van het bijvoegen van de documenten.

5

Klopt het dat de locatie bij de Gorsdijk nog steeds in beeld is voor een converterstation? Erkent de minister dat hiermee op verschillende plekken stukken land worden aangewezen voor uitbreiding voordat er een integrale afweging gemaakt is?

Antwoord

Het klopt dat dat de Gorsdijk nog steeds in beeld is als één van de mogelijke locaties voor een converterstation voor de aanlanding van wind op zee. Voor dat converterstation wordt een aparte projectprocedure gestart, waarin ook de locatie van het converterstation verder wordt onderzocht. Het is niet zo dat er verschillende plekken worden aangewezen voor uitbreiding voordat er een integrale afweging is gemaakt. Locaties voor projecten zijn pas definitief na het vaststellen van projectbesluiten. Het Rijk heeft afgesproken geen projectbesluiten te nemen voordat een gezamenlijke voorkeur is uitgesproken over het scenario voor het vervolg. Er is afgesproken de voorbereiding van verschillende procedures door te zetten, zodat de projecten, die van belang zijn voor de energievoorziening van de regio en Nederland, geen vertraging op lopen.

6

Hoe hebt u in aanloop naar dit besluit, in de geest van vertrouwensherstel, de provincie Noord-Brabant, de gemeente Moerdijk, de gemeenteraad en inwoners betrokken? Hoe kan het dat de mensen uit het dorp Moerdijk eerder op de hoogte waren van dit voorgenomen besluit dan de direct omwonenden van de Krukweg? Hoe verhoudt de communicatie zich tot de motie Mooiman c.s. (Kamerstuk 34 682, nr. 250)? Is dit in lijn met de afspraak uit het BO Powerport regio Moerdijk dat er zorgvuldig over de voortgang zal worden gecommuniceerd?

Antwoord

De provincie Noord-Brabant en de gemeente Moerdijk zijn betrokken via bestuurlijke overleggen over het gecombineerde hoog- en middenspanningsstation en over de Powerport regio Moerdijk. Eenieder heeft de kans gehad een reactie in te sturen op de terinzagelegging van het conceptvoorkeursalternatief. EZK en TenneT waren voornemens om persoonlijk langs te gaan bij de omwonenden van de Krukweg om hen het nieuws te vertellen, voordat een brief zou worden verstuurd aan een bredere bewonersgroep van de regio. De brief aan bewoners is een dag eerder bezorgd dan gepland. Nog diezelfde dag hebben medewerkers van de gemeente Moerdijk en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat de directe omwonenden van de Krukweg persoonlijk op de hoogte gesteld van het voorkeursalternatief en de mogelijkheid om meer informatie te krijgen tijdens een besloten bijeenkomst voor direct omwonenden. In lijn met de motie Mooiman maakt het ministerie van EZK alle beslisinformatie voor rijksprojectenprocedures openbaar via energietransitie.nl en informeert het de stakeholders daarover. Daarnaast betrekken de initiatiefnemers en het ministerie van EZK de stakeholders zoals beschreven in de participatieplannen bij ieder project.

7

Waarom heeft u ervoor gekozen af te wijken van het advies van de Commissie mer van 11 augustus 2026 om de ontbrekende milieu-informatie aan te vullen

voordat één definitief voorkeursalternatief wordt gekozen voor het gecombineerde hoog- en middenspanningsstation Port of Moerdijk 380-150-20 kV?

Antwoord

Het klopt niet dat ik afwijk van het advies van de Commissie mer. De Commissie mer heeft geadviseerd geen nadere keuze te maken uit de drie alternatieven uit het conceptvoorkeursalternatief, omdat de Commissie van mening is dat nog niet alle milieu-informatie beschikbaar is. De Gorsdijk is afgevallen om technische redenen, namelijk dat er niet voldoende ruimte is voor klantaansluitingen van Enexis. Daarom is het niet nodig daarvoor extra milieu-informatie te laten onderzoeken. TenneT en Enexis zullen de volgens de Commissie mer ontbrekende informatie aanleveren voordat een nadere keuze tussen de varianten Noord en Zuid op de Krukweg volgt.

8

Hoe zijn de verschillende Powerport-scenario's betrokken bij de vergelijking van de locaties Gorsdijk, Krukweg-Noord en Krukweg-Zuid voor Port of Moerdijk 380-150-20 kV? Bent u bereid de aanvullende onderzoeken en uw reactie op het mer-advies openbaar te maken?

Antwoord

Een gevoeligheidsanalyse over de relatie met de gebiedsontwikkeling van Powerport maakt onderdeel uit van zowel het milieueffectrapport als de integrale effectenanalyse. Deze is openbaar en te vinden via de link in het antwoord op vraag 4. In de notitie over het voorkeursalternatief staat mijn reactie op het advies van de Commissie mer. Deze notitie is ook openbaar en te vinden via dezelfde link. De verschillende locaties voor het hoogspanningsstation worden meegenomen in het vervolgtraject en de onderzoeken voor Powerport. De keuze voor het voorkeursscenario van Powerport kan van invloed zijn op de definitieve locatie voor het hoogspanningsstation.

9

Waarom heeft u ervoor gekozen de Kamer niet te informeren over dit voorkeursbesluit? Kan de staatssecretaris toezeggen dat hij in het vervolg de Kamer actief zal informeren bij vervolgstappen?

Antwoord

De reden dat ik de Kamer niet direct heb geïnformeerd, is dat het hier gaat om de uitvoering van een projectprocedure en een niet onomkeerbare keuze. Het is niet gebruikelijk om de Kamer apart te informeren over stappen in projectprocedures. Het gaat om heel veel projecten en heel veel stappen. Dit is

bovendien een tussenstap. Over de voortgang van de ontwikkelingen rondom Moerdijk en de definitieve keuzes in scenario’s zal ik u vanzelfsprekend informeren.